

Onbetaald Werk

Tweede druk, juni 2021

Schrijver: Niels van Henten

Coverontwerp: Otto van Henten

Redactie: Leonore Noorduyn, m.m.v. Mirjam Jochensen, Marlies Wopereis, Christine van Eerd, Wout Sorgdrager, Marèse Peters, Aad Termorshuizen

Fotografie: Otto van Henten

ISBN: 9789403628820

NUR: 303

© Niels van Henten

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of o welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Onbetaald Werk

Niels van Henten

Vandaag:

Vooraf	7
Science Fiction: Propolis.....	10
Romcom: Rimbaud Was a French Poet and Arms Dealer.....	38
Thriller: Puzzelstukken	56
Film Noir: Onbetaald Werk.....	94
Superheld: Lang Leve Ottymandias de Grote!.....	118
Biopic: Een Klein Lidwoordje	142
Sneak preview: Sprookjes uit de Knarsetand	160
Over de auteur	189

Vooraf

Het speelde al door mijn hoofd, en toen kwam Otto, de broer van Niels, met die vraag: 'Zullen we een boek maken van Niels zijn verhalen? Als verjaardagscadeau. En dan doe jij het boek en ik de foto's.'

Zo begon ons project. Eerst in het geheim, zonder dat Niels het wist. Hij zei alleen weleens dat hij zo benieuwd was naar de foto's. Want hij had zijn broer eerder al eens gevraagd om bij elk verhaal een foto te maken. Dan zeiden we: 'Je kent Otto, die heeft wat meer tijd nodig', terwijl die foto's al lang klaar waren. Maar we wilden wachten tot Niels zijn verjaardag.

Later werd het een project samen met Niels. Want ook al was het verjaardagscadeau prachtig, Niels wilde er graag nog een verhaal bij. En hij wilde zelf toch nog een keer de verhalen checken. Daarop

wilde ik ook de verhalen nog een keer op taal laten checken, en vond mijn onvolprezen Tekstnetmaatjes bereid.

Dat dit boek er een keer zou komen, zat er in. Verhalen schrijven doet Niels al zijn hele leven. Denk aan die kleine jongen, die met zijn broertje het liefst met de knuffels speelt. Dan spreiden ze een deken uit op de grond, geven al hun knuffels een plekje op de deken en gaan ertussenin zitten. Vervolgens fantaseren ze samen hele avonturen voor de knuffels.

Niels is dan al de schrijver. Soms schrijft hij een verhaal uit en experimenteert met plotwendingen en verschillende eindes.

Als hij 12 is pakt hij het grondiger aan: een verhaal dat zo lang is en zo'n bijzondere plot heeft, dat wij ouders besluiten hier een boek van te maken. Uitgegeven bij een van de eerste mogelijkheden voor *printing on demand*. De titel zal ik maar niet noemen, want tot Niels zijn ergernis is dit boek jarenlang het enige dat boven komt als je zijn naam googelt. En als hij ouder is, schaamt hij zich er wat voor. Nu

nog komt het tevoorschijn als ik de titel google, ook al heb ik allerlei pogingen ondernemen het te laten verdwijnen. Sorry Niels. Natuurlijk, dat eerste boek is nog niet voldragen. Geschreven door een jongen die nog niet alle taalnuances kent en nog niet zo veel gezien heeft van de wereld. Er zitten hiaten in het verhaal. Maar de kern van het verhaal is al zo doordacht en zo fantasievol; oma's en ouders zijn trots op hem. Het staat nog steeds in mijn boekenkast.

Ondertussen gaat de schrijver Niels door. Soms komt er een verhaal mijn kant op. Ik complimenteer hem met het prachtige verhaal, zijn onnavolgbare fantasie en laat ook weten waar het onduidelijk is of waar het niet goed loopt.

Dan is hij bijna klaar met zijn studie. De scriptie ligt even stil en hij vindt tijd om zich te wijden aan het schrijven. Deze keer heeft hij een opdracht voor zichzelf: hij wil experimenteren met verschillende stijlen gebaseerd op filmgenres.

Het eerste verhaal krijg ik te lezen, maar ik mag geen commentaar geven. Eerst moet het creatieve proces een weg vinden.

Het werkt. In de loop van de maanden krijg ik het ene verhaal na het andere te lezen. Ik vraag om nog meer, lees ze graag. De verhalen zijn indrukwekkend, de inhoud voldragen en zo bijzonder. Ik kan niet anders zeggen. Zijn filosofie-achtergrond schemert door de verhalen heen, met ook steeds meer zijn ervaring in zenboeddhisme en -meditatie. Doe daarbovenop zijn fantasie en creativiteit plus ook zijn persoonlijke belevenissen. Dit maakt de verhalen indringend, persoonlijk en een lust om te lezen.

Niels heeft definitief de wereld betreden als Schrijver.

Bovendien is dat broederspel met de knuffels terug. Maar dan in volwassen vorm. Waar Niels als kleine jongen zijn broer Otto als maatje had bij het verzinnen van de verhalen, zo heeft hij nu zijn broer gevraagd om maatje te zijn voor de verhalen.

Bij Niels schrijven de verhalen zichzelf, zoals hij dat zegt. Hij weet niet hoe het gebeurt. Het komt van ergens diep van binnen. Zo gaat

dat ook bij Otto. Hij leest de verhalen en wordt geraakt. Vervolgens borrelt een idee voor de foto op. Zo zijn de foto's bij de verhalen ontstaan.

Ik sta erbij en kijk ernaar. Ik voel me trots. Trots op mijn beide zonen. En dat is niet alleen moederliefde, dat is ook omdat het gewoon goede verhalen zijn met bijzondere foto's.
Maar oordeel zelf.

Leonore Noorduyn

Propolis

1.

Het was een onopvallende dag - de lucht leek een aquarel waar iemand per ongeluk het water over heen heeft omgestoten; twintig februari tweeduizendenvijfenveertig, en Bertrand en ik stonden met de duim omhoog aan de kant van de Amsterdamseweg. Bertrand wist dat de auto's niet reageerden op mijn hoopvolle stappen naar voren, dus zag hij het geheel berustend aan vanuit zijn doos. Hij mijmerde, denk ik. Hij prakkiseerde, zoals ze dat zeggen. Hij dacht weer terug en vooruit aan zomers, aan bloemen waarin je kopje onder kan gaan, aan helder water en aan geel bepoederde bijenpoten - aan dat alles dacht hij, terwijl hij door de kijkgaten in het karton over de verlaten akkers van het Binnenveld uitkeek. Ik dacht aan niets, want de wind waaide te lekker en de lucht was te leeg en de wereld had een frisheid die je tot diep in je botten kon voelen.

Gelukkig dat het een fijne dag was, want het was pas na enkele uren dat een auto stopte - een rood Peugeotje waar een blonde jongen uit stapte.

- "Waar ga je heen?", vroeg hij. Zijn ogen pasten bij het weer, net als de kleur van zijn huid. En dat samen voelde als een te grote bijzonderheid om toeval te kunnen zijn.

- "We gaan naar Spanje. Jij ook toevallig?"

- "Spanje? Zo ver ga ik niet. Ik kan je wel naar de grens met België brengen." Hij grinnikte toen ik mijn schouders ophaalde en knikte. Daarna vielen zijn ogen op de doos in de berm.

- "Wat zit daar dan in?" Hij wees als iemand van het platteland, door zijn hand naar buiten te draaien en vervolgens zijn duim uit te steken.

- "Dat is Bertrand", reageerde ik. "Hij komt ook mee."

- "Bertrand, zei je?"

- "Ja, Bertrand."

Hij lachte, maar tegelijkertijd fronste hij zijn wenkbrauwen. De tegengestelde beweging rekte de Monroe-moedervlek onder zijn neus uit tot een inktstreep.

- "Je maakt een grapje zeker? Bertrand? Zo heet ik ook." Ik haalde mijn schouders weer op. Namen waren ook maar van die dingen, ging er door me heen.

- "Nou, dan zullen jullie het prima met elkaar kunnen vinden", zei ik om toch wat te zeggen. Hij lachte opnieuw of nog steeds en dus lachte ik terug.

Ik laadde Bertrand in de achterbak en sprong vervolgens naast Bertrand op de voorbank. De auto bezat nog de typische autogeur. Een mengsel van stof en zon en misselijkheid en bladeren in de airconditioning en verveling en nog wat zaken die onmogelijk te identificeren zijn maar des te onmisbaarder. In het handschoenenkastje lag een cd. Ik liet mijn vingers over het hoesje glijden. Met mijn nagel pulkte ik in een barst in het plastic en legde mijn handen daarna op schoot omdat ik bang was dat ik het relikwie nog verder zou breken. Terwijl we onze riemen vastklikten, draaide Bertrand zich om naar achter, al was er daar strikt genomen niets te zien.

- "Er zit toch geen lijk in, mag ik hopen?"

- "Dat ruik je vanzelf wel."

Hij trok een raar gezicht en schreeuwde zachtjes "*What's in the box?*" Maar ik begreep niet wat hij bedoelde en dus haalde hij zijn schouders op. De auto reed zoals hij rook en Bertrand praatte zoals hij eruit zag. Je weet wel. Pas toen we de snelweg op waren vroeg hij naar mijn naam. Omdat er precies op dat moment een Chinees restaurant langs zoefde, loog ik dat ik Mao heette.

- "Mao en Bertrand", vatte hij daarna samen.

- "Mao, Bertrand en Bertrand", verbeterde ik hem.

- "Mao, Bertrand, Bertrand en Mao", zei hij en haalde zijn schouders weer op en het was wreed want ik wist op dat moment dat ik van hem zou gaan houden en verstopte mijn mond daarom achter de col van mijn trui en spitste mijn oren voor mogelijke geluiden uit de achterbak om me van het besef af te leiden dat ik van hem zou gaan houden.

- "Spanje dus?" Bertrand ging onverstoorbaar verder. Hij was ook onverstoorbaar, want de lucht was dat ook. Wel tikte hij met zijn vingers op het stuur.

- "Ja, Spanje", reageerde ik.

- "Waar in Spanje?"

- "Je kent het niet, een eilandje in Galicië, in de Atlantische Oceaan."

- "Galicië? Dat ken ik wel. Het water is daar nog kouder dan de Noordzee." Ik knikte, al had ik geen idee van het water daar. Of hier, wat dat betreft.

- "Ja, die ja", zei ik, "een eilandje daar." Hij tikte nog altijd. Dat was wel iets.

- "En wat ga je dan doen daar?" Ik trok de col van mijn mond af. Een paar haartjes bleven op mijn lip zitten, waardoor het even voelde alsof ik een baard had.

- "Ik breng Bertrand erheen. Naar dat eilandje in de Atlantische oceaan."

- "Ah zo. En waarom dan precies?"

- "Omdat er in Galicië een eilandje ligt dat precies bijna drie kilometer van het land aflight", reageerde ik.

- "Ah zo, en waarom maakt dat uit?"

- "Omdat drie kilometer een heel eind is."

- "Ah zo", zei Bertrand. Daarna zette hij muziek aan en luisterden we een tijdje zwigend naar de Rolling Stones. Hij praatte soms mee met het liedje zonder iets te zeggen en leek dan naar de muziek te kijken zonder die te kunnen zien en ik was bang dat hij zou vergeten op de weg te letten. Na twee liedjes draaide hij het geluid weer omlaag en vroeg me naar wat voor muziek ik luisterde.

- "Van die ouderwetse house", loog ik omdat ik die lijn nu toch al had ingezet.

- "Wat dan? Van die Robin Schulz en zo?"

- "Ja, die ja."

- "Ah, je mag hem wel opzetten hoor, ik luister die al elke dag." Ik tikte het in. De rest van de route deden we allebei alsof we het leuk vonden, hij met zijn vingers, ik met mijn hoofd. Hij vroeg nog wat dingen en ik antwoordde nog wat, zoals dat ik gezien had dat er panda's in Rhenen waren geboren en dat we allebei van dit winterweer hielden en dat we alleen de sneeuw hadden gezien toen we nog klein waren en het begon al te schemeren toen we eindelijk in Eindhoven aankwamen.

Hij zette me af voor een bed & breakfast die hij kende. Het gebouw had witte muren en rode kozijnen en stond in een groot veld, ook al was hij aardig in het centrum. Er stonden lege plantenbakken onder een soort provisorische veranda. Het gaf me even het gevoel alsof ik weer thuis was.

We namen afscheid onder het autolampje. Het licht hing als een barrière tussen ons in. We lachten even naar elkaar en zeiden wat zaken die niet de moeite waard zijn om op te schrijven en daarna zwaaide ik maar naar hem, want we kregen onze ledematen maar niet tussen het licht doorgewrongen. Ik gaf hem nog mijn nummer omdat hij zo zijn best had gedaan die middag, en om

andere redenen. Hij gaf me toen ook zijn nummer, voor het geval dat, in Frankrijk of in Spanje, je weet maar nooit, en om andere redenen.

Bertrand heette hij, net als Bertrand.

Ik moest nog even aan hem denken toen ik in bed lag, toen de dag nog een laatste maal door mijn hoofd waaide en mijn lichaam zich eindelijk begon te realiseren dat ik me in een onbekende kamer bevond, met zoemend lantaarnlicht buiten en nieuwe dekens en dat smetteloze gevoel van mogelijkheden – dat ik nu hier was en niet meer daar en dergelijke en in dat alles ergens viel ik in slaap.

2.

Het eerste dat ik deed na het ontbijt was Bertrand opbellen om te vragen of hij toevallig zin had een eindje België in te rijden. Het was zondag en hij leek mij niet het type om de dag in de kerk door te brengen. Hij zei ja en stond een halfuurtje later weer precies op de plek waar hij me de dag ervoor had afgezet. Het voelde vertrouwd hem weer te zien. Zijn ogen leken niet langer op het weer, als waren ze uit elkaar gegroeid die nacht. Hij vroeg hoe het met me ging en ik zei goed en toen hielp hij me mijn doos weer in de achterbak te laden en stapten we de auto in.

Voor hij de sleutel in het slotcontact omdraaide, keek hij me nog even serieus aan. "Ik wil je best naar de grens met Frankrijk brengen, maar wel onder één voorwaarde." Hij liet een dramatische stilte vallen waar ik onwillekeurig een beetje om moest lachen. "Je moet me vertellen wat precies de cargo is die ik aan het vervoeren ben." En daarna weer die glimlach met die gefronste wenkbrauwen en die moedervlek die zich daartegen schrap moest zetten.

- "Ik vertel het je als we bij Frankrijk zijn," zei ik. Daarmee was het besloten. Hij draaide de sleutel om en we reden weg. "Maar", voegde ik eraan toe vanwege de snelle overwinning, "ik zou wel voorzichtig rijden want je wil niet dat de grensbewaking je achterbak opent." Hij keek me donker aan. "Je zou ook natuurlijk..." Ik legde mijn hand op zijn schouder. "Je zou natuurlijk ook mee naar Spanje kunnen gaan en met eigen ogen kunnen zien wat er in de doos zit." Weer keek hij me donker aan.

- "Dat zou wel handig voor jou zijn, he?"

- "Handig wel, maar het zal me wel vervelen, drie dagen met je in de auto."

- "Zal ik je weer terugrijden naar je B&B?" Hij deed alsof hij om ging draaien maar bleef uiteindelijk op de rechterbaan sukkelen. Hij was onhandig, maar ook zelfverzekerd en dat maakte van zijn uitstraling iets waar je best naar wilde kijken.

- "Hé, waarom heb je eigenlijk niks beters te doen vandaag?"

- "Hé, waarom kan jij eigenlijk zomaar naar Spanje liften?"

- "Ik heb mijn baan opgezegd. Ik ga in Spanje blijven."

- "Spreek je Spaans dan?"

- "Un poco," reageerde ik zoals alle mensen dat doen die twee jaar Spaans op school gehad hebben.

- "En wat deed je hiervoor dan?"

- "Ik werkte op een zorgboerderij." Hij keek me even aan en ik wist wat hij zich afvroeg. "Als medewerker natuurlijk." Ik gaf hem een stomp, hij lachte en zette de muziek aan. Direct begon hij weer ongemakkelijk op zijn stuurwiel te tikken.

- "Zullen we iets anders luisteren dan die housemuziek?" Hij knikte en wendde zich tot het beeldscherm. Ik keek toe hoe hij niet kon kiezen tussen de weg en het toetsenbord en hoe hij tevreden ontspande toen hij eindelijk het juiste nummer had gevonden.

- "En wat voor werk doe jij dan?", vroeg ik. Hij wierp een korte blik door het linker raampje naar buiten.

- "Ik zit even zonder werk", zuchtte hij uiteindelijk. Ik vroeg niet verder, want sommige verhalen zijn voor later, en zei in plaats daarvan: "Oh, perfect, dan kan je me echt naar Spanje brengen." Hij keek me even aan maar reageerde niet. Daarna stopten we bij een tankstation.

Ik betaalde de benzine en trakteerde ons op koffie. Ik controleerde ook of het nog allemaal stil was in de doos, want ik kon best even zonder jas de auto uit en ik was bang dat het te warm voor Bertrand aan het worden was om nog naar Spanje te gaan. Voor de zekerheid deed ik wel de verwarming uit in de auto, nog voordat mijn chauffeur en ik naar binnen gingen voor het drinken, zodat het allemaal afgekoeld zou zijn als we terugkwamen. Toen we terugkeerden moest ik met jas aan in de auto zitten en voelde de stoel als metaal. Direct wilde Bertrand de verwarming aanzetten, maar ik zei hem dat dat niet kon vanwege onze medepassagier. Hij vroeg nog om uitleg, maar liet het maar toen ik die niet wilde geven.

Daarna: Gimme Shelter, Streetfighting Man, Wild Horses en Citadel en het duurde niet lang voordat de gladgestreken weg wat

rimpels begon te vertonen en ik me af begon te vragen of ik het bordje met die sterrencirkel gemist had. Waarschijnlijk, want de verkeersborden waren ook wit geworden en er stonden dorpen op die door kinderen bedacht leken te zijn.

Suzie Q, Brown Sugar, Angie en Honkie Tonk Woman. We waren bij Antwerpen toen Bertrand zijn keel schraapte en zich zo naar mij toedraaide dat het leek alsof hij wat gewichtigs ging zeggen. Hij lachte met zijn gefronste wenkbrauwen en ik dacht na over de persoon aan wie hij me deed denken. Daarna vroeg hij of ik een vriendje had en ik reageerde dat ik hem gister mijn nummer had gegeven. Hij knikte bedachtzaam. Ik vroeg hem of hij een vriendje had en hij zei nee en ook geen vriendinnetje.

- "Wil jij mijn vriendje zijn?", ging ik verder en hij zei ja dat is goed en we zaten een tijdje zwijgend naast elkaar.

- "Wanneer zullen we de dingen gaan doen die daar bij horen", begon ik weer. Hij grinnikte.

- "Nu even niet, ik moet opletten op het verkeer." Met een serieuze blik liet hij zien waar dat verkeer precies was. Daar voor hem en even later ook naast hem, maar nooit rechts van hem.

- "Wat zit er eigenlijk in die doos?", veranderde hij vervolgens het gesprek. Hij wees naar achter door zijn hand naar buiten te draaien en vervolgens zijn duim uit te steken.

3.

We reden nu in Wallonië en het rode Peugeotje van Bertrand had aardig wat moeite de heuvels op te komen.

- "Dat wordt nog wat als we straks de Pyreneeën over moeten", merkte ik op. Bertrand keek me even aan en schudde daarna zijn hoofd, weer met die donkere blik.

- "Weet je, als jij de benzine blijft betalen, vind ik het eigenlijk wel prima."

Ik zei dat ik het goed vond, maar morgen, ergens in het midden van Frankrijk, zou hij besluiten het toch zelf te betalen. Maar in de Ardennen was ik nog bezig uit te rekenen hoeveel het me allemaal zou kosten en hoeveel ik over zou houden.

Bij een tussenstop had Bertrand stokbrood en brie gekocht die we samen tijdens de lunch konden eten, maar toen we een landweggetje waren opgereden om de maaltijd te nuttigen, realiseerde ik me pas wat hij gekocht had en zei ik hem dat ik niet

van Franse kaas hield. Hij drong erop aan naar een winkel in het dichtstbijzijnde dorpje te rijden, al gaf ik hem herhaaldelijk aan dat het niet nodig was, en we kochten daar een pot sandwichspread. Op een bankje vlak buiten de stad, waar je vanaf een kleine verhoging het dal over kon kijken, gingen we zitten om de maaltijd te nuttigen. We hadden geen messen bij ons dus nam hij steeds een hap uit zijn brood en dan een hap uit zijn kaas en ik doopte mijn brood in de pot.

Het was daarna, toen we allebei ons eten hadden weggewerkt en mijn benen bezaaid waren met kruimels en spread, dat hij naar me toe schoof en me voor het eerst kuste. Eerst was er alleen de smaak van de brie en ik kon niet anders dan een vies gezicht te trekken toen hij zich weer van me afwendde. Verlegen keek hij me aan en daarna keek hij naar de grond en daarna maakte hij wat ongemakkelijke geluiden. Och, dacht ik. Ik reikte hem mijn fles water aan en omhelsde hem en we kusten nog wat meer.

We zaten ook een tijdje tegen elkaar aan. Terwijl we samen door de bomen heen keken naar de bergen aan de overkant, fluisterde Bertrand: "Wie had dat gistermorgen gedacht." Ik wendde mijn blik naar hem en fluisterde: "Alleen maar zodat je me naar Spanje brengt", waarna hij me losliet en terug naar de auto liep. Ik probeerde nog even het uitzicht in mijn hoofd te prenten, op dezelfde manier als dat je je ogen aanspant als je iets niet kan zien. En net zoals je daardoor ook niet beter ziet, herinner ik me nu alleen nog dat er witte huizen beneden stonden, dat er een beekje stroomde en dat je over het beekje kon via een bruggetje met koperen relingen die helemaal groen waren uitgeslagen. Nee, ik herinner me vooral het gevoel van die lunch en het gevoel van het uitzicht en van al het andere dat achteraf bij die lunch was gaan horen.

Bij de auto draaide Bertrand zich om. Hij fluisterde mijn naam en gebaarde me dat ik moest komen. Ik sprong vooruit, over het bankje naar onze auto, toen ik zag dat er iets menens was. Bertrand probeerde ondertussen voorzichtig het raampje naar beneden te doen. Menens was het niet echt, en zijn reactie was ook wat overtrokken, maar bijzonder was het wel. Daar, op het dashboard tegen de voorruit aan, daar lag een bij. Ik schrok even, maar toen ik beter keek, zag ik dat het om een wilde bij ging. Hij was iets dikker, iets zachter, iets bruiner, iets trager dan een honingbij. Bertrand had zijn telefoon tevoorschijn gehaald en probeerde een

foto te maken, maar zijn camera kon het beestje erg moeilijk herkennen.

- "Ik dacht dat ze uitgestorven waren", sprak hij.

- "Nee, niet uitgestorven, wel heel zeldzaam." Onhandig boog Bertrand door het open raam de auto in zodat hij zo dicht mogelijk bij het diertje kon komen zonder het lastig te vallen.

- "Van de honingbij zijn er geloof ik nog iets van dertig volken, van zulke bijen weten ze het niet, maar veel zullen er niet meer zijn." Hij kwam weer de auto uit.

- "Moeten we hem helpen?"

- "Hoe?"

- "Door hem op een bloem te zetten?" Het was geloof ik het beste dat Bertrand kon bedenken.

- "Nee, joh, je weet niet hoe lang hij al met ons meegelift is. We kunnen hem beter loslaten en hopen dat het goed met hem komt." Bertrand knikte, daarna veranderde zijn gezichtsuitdrukking.

- "Of moeten we hem vangen en ergens naartoe brengen waar ze hem kunnen onderzoeken?" Ik stompte hem op zijn schouder en liet hem verbaasd achter toen ik mijn hand naar het beestje uitstak en het voorzichtig mijn wijsvinger liet oplopen. Ik hield de bij vlak voor mijn ogen. Hij zag er wat gehavend uit, met frommelige vleugels en een poot die niet meer goed leek te werken. Stervende bijen ogen alsof ze hun lot hebben geaccepteerd. Daar benijd ik ze om.

- "Lang zal hij het wel niet overleven", moest ik constateren. "Ik hoop dat er veel broertjes en zusjes uit zijn nest zijn gekomen." Bertrand knikte terughoudend.

- "Ben je niet bang dat hij steekt? Dan is hij gelijk dood."

- "Ach, ze doen niks, als je maar ontspannen met ze omgaat." Ik blies tegen mijn hand en de bij vloog onwillig het bos in. Bertrand en ik lachten naar elkaar en hij gaf me een tikje tegen mijn onderrug aan.

- "Goede imker zou je zijn, Mao", merkte hij op. Ik gaf hem eveneens een tikje tegen zijn onderrug en knikte en liet mijn hand er daarna nog wat rusten.

4.

Hij had weer house voor me opgezet, maar ik bekende deze keer maar dat ik er eigenlijk niet zo van hield. Hij keek me even aan alsof hij me uit elkaar probeerde te halen en zette daarna een afspeellijst

van zichzelf op. Een blik op zijn navigatie, weer een naar mij en nog eentje op de weg. Daar kwam de vraag.

- "En stel, ik zou je helemaal naar Spanje rijden, wat gaan we daar dan precies doen?"

- "Zodra je me naar Spanje hebt gereden, kopen we een bootje en gaan we op dat eiland kamperen."

- "Mag dat zomaar?"

- "Er woont daar niemand, dus ik denk het wel. En het is niet alsof er politie langs kan lopen." Hij tuitte zijn onderlip en dacht even na.

- "Dus er zit geen boot in de doos?"

- "Nee, het is een barbecue. Voor op ons eiland."

- "Kan de verwarming dan weer aan?" Zijn hand zweefde dreigend rond het knopje. Ik sloeg hem weg.

- "Dus er zit iets koudbloedigs in de doos?" Ik schudde mijn hoofd.

- "Nee, het haat juist de kou. Als Gremlins. Pas wanneer de temperatuur boven de tien graden is, komt het echt tot leven en begint het alles om zich heen te slopen."

- "Dat wil ik wel eens meemaken." Hij draaide de verwarming omhoog en ik draaide de verwarming weer omlaag.

- "Als je zo even stopt, zal ik je warme chocolademelk kopen."

- "Kijk, nu spreek je mijn taal." Zelfvoldaan richtte Bertrand zich weer op de weg. Ik stopte mijn hoofd in mijn trui, zodat hij me niet kon zien lachen. Het was allemaal maar voor even, want hij draaide zich weer serieus naar me om.

- "Als ik je straks naar Spanje heb gereden en ik ben niet meer van nut, blijf je dan nog wel geïnteresseerd in mij?"

- "Dat is moeilijk te zeggen, we zullen het zien." Ik klopte hem op zijn schouder en zijn onderlip tuitte nu gespeeld. Ik dacht even na en zei er nog bij: "Maar ik zal onze vriendschap altijd blijven koesteren." Hij draaide de muziek harder en het was even onmogelijk om met elkaar te praten. Daarna stopte hij de auto bij een tankstation om mij mijn belofte in te laten lossen.

We bevonden ons op een smerig industrieterrein zoals je alleen in het buitenland langs de snelwegen hebt. De berm was bezaaid met wc-papier en snoepomhulsels, nog over van de zomer. En als je wat heen en weer liep om de benen te strekken, rook je walmen van pis. Toch had het wel wat, zo samen op de rand van een stoepje.